

Ètica i política

Aquest volum és una selecció de textos de Doro Balaguer, datats entre l'any 1976 i el 2001. Ve a ser una mena de prolongació de la medalla que la Universitat de València li va concedir el 2001. L'edició està a cura de Gustau Muñoz que, a més, és l'autor d'un «Perfil biogràfic». S'hi inclouen els parlaments que en tal ocasió van pronunciar Emèrit Bono –«Doro Balaguer: la llibertat radical»–, el mateix Balaguer i el discurs de l'aleshores rector Pedro Ruiz. El volum inclou una fotografia de l'autor:



ART, CULTURA, POLÍTICA, PAÍS

DORO BALAGUER

GUSTAU MUÑOZ (ED.)

COL·LECCIÓ «PARANIMF»

241 PÀGINES

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, VALÈNCIA, 2002

L'aparició d'aquest llibre coincideix amb una sèrie d'obres sobre la transició política del franquisme a la democràcia que s'han publicat últimament. No es tracta, però, ni d'unes memòries ni de l'obra d'un investigador o historiador. És un document de l'experiència de Doro Balaguer, d'uns anys decisius en què ell va tenir un paper molt rellevant com a artista i com a polític. Hi trobem les seues posicions i les seues oposicions sobre la marxa dels esdeveniments. Són anàlisis i propostes crítiques amb una intenció constructiva, oberta, realista. Des del primer text, datat el 1976, fins a l'últim, del 2001, aquesta actitud radical no canvia, tant durant el seu període comunista com durant l'etapa posterior. En el seu parlament, amb ocasió de la medalla que



la Universitat de València li va concedir, afirma: «Per la meua part vaig començar ben aviat a ser escèptic. Ara, com es pot observar, sóc directament optimista». El recull d'articles d'aquest recull no el desmenteix.

Una altra característica –més aviat una coordenada– és el punt de mira permanentment polític de l'autor. «Jo arribe al tema de l'autonomia i de la democràcia des de la política». I hi afegeix: «i no des de cap especialització professional». Democràcia i autonomia –per a ell indissociables– són els dos temes recurrents de la primera part, la més llarga, del volum. Ara bé, convé advertir que Doro Balaguer parla com a polític, però no, perquè no ho ha estat mai, com a *polític professional*. La seua idea de la política respon a una exigència ètica personal, social, nacional. Per això critica –mai amb menyspreu o irritació, una altra característica d'ell– les alternatives tecnocràtiques i oportunistes, no polítiques, dels «professionals», dins o fora dels partits o del govern.

En la segona part –«Sobre art i artistes»– aplega articles sobre artistes –Victoria, Sempere, Toledo, Alfaro–, que van compartir amb ell la tasca de treure l'art valencià del conservadorisme, de la ignorància i de l'esterili-

tat estètics. O parla d'un personatge tan important en aquest procés com el pare Roig. També de Joan Fuster i del problema de la pintura abstracta, així com de Josep Renau. La política, però, no hi està absent.

Molt present tornem a trobar-la en la tercera part –«Sobre qüestions culturals i polítiques». És una selecció dels articles que ha publicat en els darrers anys, a propòsit de l'«anècdota» valenciana, amb pactes i sense pactes, del terrorisme, basc o internacional, del permanent boicot de la llibertat i de la justícia, etc. S'hi ha inclòs un parell de papers sobre Vicent Ventura, que evoquen l'amistat i l'aventura política compartida.

Josep Iborra

